

Škole političkih studija Zapadnog Balkana

Konferencija

„Zaštita ljudskih prava na Zapadnom Balkanu – između obaveza i neophodnosti“
Bečići, Budva 11. april 2010.

DEKLARACIJA

Mi, alumni Škola političkih studija Zapadnog Balkana, okupljeni na regionalnoj konferenciji „Zaštita ljudskih prava na Zapadnom Balkanu – između obaveza i neophodnosti“, svjesni smo da je regionalna saradnja jedan od ključnih preduslova kvalitetnom rješenju ključnih problema iz oblasti ljudskih prava, kao nasljeđa ratne prošlosti, obaveza procesa evropskih integracija i neophodnosti za uspostavljanje snažnih mehanizama zaštite ljudskih prava.

Svjesni trenutnog momenta u procesu priključenja država ovog regiona Evropskoj uniji,

Saglasni da je uspostavljanje kvalitetnih sistema zaštite ljudskih prava jedan od najvažnijih preduslova priključenju Evropskoj uniji, ali i stvaranju demokratskih i slobodnih društava,

Usvajamo sljedeće zaključke, koje ćemo slijediti kao smjernice u našem budućem radu, kako u svojim državama, tako i kroz saradnju na regionalnom nivou:

1. Usvajanje kvalitetnih zakona i osnivanje brojnih institucija za zaštitu ljudskih prava nije dovoljno. Fokus mora biti na primjeni zakona i funkcionisanju institucija. Ombudsman i nadležni parlamentarni odbori moraju biti institucionalno i finansijski ojačani, kako bi mogli u potpunosti da vrše svoje funkcije
2. Broj zakona i postojećih institucija ne može kompenzovati kvalitetan rad pravosuđa, čiji rad, u smislu efikasnosti, pravičnosti i ažurnosti, i dalje ostaje kao ključni garant zaštite ljudskih prava
3. Regionalna saradnja je ključan preduslov borbe protiv problema koji imaju jasnu regionalnu dimenziju, kao što je i slučaj sa ljudskim pravima.
4. Konstantno potencirati javne rasprave o najosjetljivijim aspektima ljudskih prava, kako bi povećali stepen učešća građana u procesu razmatranja i donošenja bitnih društvenih odluka.
5. Ljudska prava sve više povezivati sa realnim egzistencijalnim problemima, kako bi se izbjeglo njihovo predstavljanje kao formalnih političkih pitanja
6. Kompletiranje anti-diskriminacionog zakonskog okvira u regionu treba označiti početak koordiniranog monitoringa poštovanja ključnih vrijednosti ovog koncepta
7. Pravo na slobodan pristup informacijama u posjedu državnih organa ne smije biti ograničavano komplikovanim i sporim procedurama, ignorisanjem državnih organa, kao ni zakonima o zaštiti ličnih i tajnih podataka. Poštovanje slobode izražavanja i slobodnog pristupa informacijama ne može biti zloupotrijebljeno prilikom narušavanja prava na privatnost

8. Uspostaviti održive i djelotvornog sisteme besplatne pravne pomoći, kako bi osigurali pristup pravdi i najranjivijim društvenim grupama
9. Nasljeđe balkanskih ratova i ratnih zločina mora biti preispitano kroz utvrđivanje činjenica o prošlosti, sudjenjima za ratne zločine, adekvatnim reparacijama i reformom državnih institucija. Regionalne inicijative, koje vode rješavanju tih problema, trebaju biti snažno podržane.
10. Doprinijeti stvaranju uslova za trajno rješenje statusa a izbjeglica i raseljenih lica sa prostora bivše Jugoslavije, naglašavajući ne samo političke, već i socio-ekonomske aspekte.